

VI. Miscellanea

1. WIZYTA PRAWNIKÓW WĘGIERSKICH W WARSZAWIE

Na zaproszenie Rady Naczelnej Związku Zrzeszeń Młodych Prawników R. P. przyjechała w drugiej połowie stycznia r. b. do Warszawy delegacja młodych prawników węgierskich. Delegacji przewodniczył Dr. Edmund Kuncz, prof. Uniwersytetu w Budapeszcie, który w dniu 20. I. r. b. w gmachu Sądu Najwyższego wygłosił odczyt p. t.: „Rozwój prawa węgierskiego i jego stan obecny”. Odczyt wygłoszony w obecności p. ministra Cz. Michałowskiego oraz licznie reprezentowanego prawnictwa polskiego wywołał duże zainteresowanie, tak dzięki ujęciu tematu, jak również dzięki ciekawej, pełnej i życia i temperamentu formie odczytu. Ze względu na znikomą znajomość języka węgierskiego w Polsce, odczyt został wygłoszony w języku niemieckim.

Omawiając węgierskie prawo konstytucyjne, Dr. Kuncz podkreślił znaczenie moralne i prawne idei „Świętej Korony Węgierskiej”, urastającej do symbolu państwowości Węgier.

Nie posiadając skodyfikowanego ogólnego węgierskiego ustawodawstwa cywilnego, prawo to, wywodząc się z narodowego prawa zwyczajowego, przenika zasada dobrych obyczajów. Prelegent — pochodząc z „kraju prawników” — jak nazywa swoją ojczyznę, wysoko ceni prawo jako takie — w szczególności wierzy w mistyczną niemal potęgę narodowego prawa węgierskiego.

W odczycie swoim zestawiając postacie L. Petrażyckiego i Beni Zsögöda, podkreślił prelegent jednakową postawę moralną tych uczonych, co wyraża się w poglądzie węgierskiego uczonego, że tylko taki porządek prawny może się utrwalić i utrzymać, który odpowiada kategorycznemu imperatywowi sprawiedliwości.

2. POLSKA KOMISJA MIĘDZYKARODOWEJ WSPÓŁPRACY INTELKTUALNEJ

Odczyt Dr. H. Franka, ministra sprawiedliwości Rzeszy Niemieckiej

Na zaproszenie Polskiej Komisji Międzynarodowej Współpracy Intelktualnej przybył do Warszawy Dr. Frank, prezes niemieckiej Akademii Prawa, oraz aktualny minister sprawiedliwości Rzeszy

Niemieckiej. W dniu 12 lutego w wielkiej auli pałacu Staszica wygłosił Dr. Frank odczyt, tematem którego były zasady i tendencje rozwoju myśli prawniczej Trzeciej Rzeszy.

Wiążąc ze sobą w konieczną zależność politykę i prawo prelegent starał się uzasadnić konieczność takiego przetworzenia ustawodawstwa niemieckiego, by odpowiadało ono zasadom narodowego socjalizmu. Wytyczne, któremi kieruje się ideologia narodowo-socjalistyczna — a której musi formę nadać myśl prawnicza Trzeciej Rzeszy, są następujące: 1. rasa (wspólnota krwi), 2. ziemia, 3. praca, 4. honor, 5. państwo. Naród — w definicji prelegenta — to zbiorowość osób jednego języka i wspólnej krwi. Trzeba strzec tej czystości. Drogą ustaw przeprowadza się to. Nie jest to nienawiść do innych narodów np. żydów — jest to tylko gwarantowanie czystości rasy własnego narodu. Rozwój narodu zapewnić należy przez politykę doboru naturalnego. Więc pomoc dla zdrowych młodych par małżeńskich — ustawę sterylizacyjną dla jednostek chorych i bezwartościowych. Ponieważ ziemia to żywe źródło przyrostu naturalnego narodu to też chłop i jego zagroda muszą być specjalnie chronione przez prawo. Dlatego powstała ustawowa instytucja dziedzicznej zagrody włościańskiej, zapewniająca włościanstwu niemieckiemu pewność bytu. Jak wiadomo zagroda taka nie podlega egzekucji przymusowej, jest niepodzielna i niepozbyszalna. Praca — to wielkie bogactwo narodowe — zostało tak organicznie powiązane z warsztatem pracy i przedsiębiorcą, że jak niemożliwy jest wyzysk, tak nie do pomyślenia są strajki, marnujące bogactwo narodowe. Honor niemiecki wymagał aby klauzule Traktatu Wersalskiego dotyczące zbrojeń zmasać. Odzyskawszy jednak pełnię swobody — Niemcy stanowczo pragną tylko pokoju.

Cel, do którego dąży narodowy socjalizm — to rozkwit i wielki rozwój narodu niemieckiego. Cel ten urzeczywistnia się w państwie i przez państwo. Celowi temu musi służyć prawo narodowo-niemieckie czyto karne, czy cywilne. Karne będzie bezwzględne dla przestępcy wobec narodu. Cywilne prawo musi być również poddane temu celowi, w szczególności zaś prawo małżeńskie, bowiem rodzina to podstawowa komórka państwa narodowo-socjalistycznego. Naród i państwo musi być zwarte i jednolite. Niema więc w niem miejsca na klasy społeczne i partje polityczne. Jedna Rzesza — jeden wódz i jego partja.

W zakończeniu swego odczytu wypowiedzianego z wielką siłą przekonania, można rzec, że nawet namiętnie — poświęcił Dr. Frank kilka cieplejszych zwrotów historii zmagania się Polski w walce o wolność. Zakończył zaś swój odczyt prelegent wizją Marszałka Piłsudskiego przyjmującego uścisk ręki Hitlera. Jest to nie-

jako symbol sojuszu polsko-niemieckiego, który jest początkiem ery dwóch wielkich narodów, w dziejach których na zawsze stać będą obok siebie w historii te dwie wielkie postacie wodzów swego narodu — jak dawniej już w muzyce stanęły obok siebie Beethoven i Chopin. Odczyt wywołał silne wrażenie, duże zainteresowanie i . . . liczne komentarze.

3. PIŚMIENICTWO PRAWNICZE SŁOWIAŃSKIE (POLONICA);

Právny Obzor w Nr. 1—3 daje przegląd treści czasopism polskich (Gazeta Sądowa Warszawska 40—42, 1935); Czasopismo Sędziowskie Nr. 5, 1935); (Przegląd Notarialny Nr. 19—20, XIV); (Przegląd Prawa Handlowego Nr. 8, XI).

Soudcovské Listy w Nr. 2—3 dają przegląd treści „Głosu Sądownictwa” zesz. I i II, 1936, zwracając większą uwagę na artykuł tam pomieszczony Z. Łubkowskiego, a dotyczący Nowej Konstytucji i Sądów przysięgłych oraz podają komunikat o III zjeździe prawników polskich w Katowicach.

4. III ZJAZD PRAWNIKÓW POLSKICH W KATOWICACH *

Zgodnie z uchwałą Rady Głównej Stałej Delegacji Zrz. i Inst. Prawn. R. P. z dn. 25 października 1935 r. — w dniach 4—8. XI. 1936 r. zostaje zwołany do Katowic III-ci Zjazd Prawników Polskich (I-y Zjazd odbył się w Wilnie w roku 1924, II-gi Zjazd w Warszawie w roku 1929).

Prace nad organizacją tego Zjazdu są w pełnym biegu. Został już opracowany program odnośny. Zgodnie z powołaną uchwałą Rady Głównej wznowione jako organizacja -stała, Zjazdy Prawników Polskich odbywać się mają w odstępach trzechletnich. Wydział Wykonawczy W. K. W., będący zarazem Stałym Komitetem Wykonawczych Zjazdów Prawników Polskich, pragnie dołożyć jak największych starań, by Zjazdy te pod każdym względem jak najlepiej zorganizować. Aby cel powyższy osiągnąć, musimy posiadać podstawy finansowe, na które złożyć się w pierwszym rzędzie musi samo prawnictwo polskie w osobach odnośnych Zrzeszeń i Instytucyj w Stałej Delegacji reprezentowanych.

Przypominamy, że w latach 1924 i 1929 prawnictwo polskie dobrowolnie opodatkowało się na potrzeby I i II Zjazdu specjalną składką zjazdową w wysokości 1 zł od każdego prawnika, członka lub uczestnika danego Zrzeszenia lub Instytucji. Obecnie odnośne pozłotowe przekazywalibyśmy — analogicznie — na rzecz tak nieodzownego stałego funduszu zjazdowego.

* Materiały nadesłane przez Warsz. Komitet Wykonawczy III Zjazdu P. P.

W obecnych jednak czasach głębokiego kryzysu ekonomicznego, który i na prawie polskim odbił się tak dotkliwie, sami prawnicy w swoich organizacjach naukowych i zawodowych nie posiadają dostatecznych funduszy, aby wszystkim wydatkom, związanym z organizacją Zjazdów Prawników Polskich, w pełni uczynić zadość i dlatego liczymy również, jak uprzednio przy organizowaniu Zjazdów Wileńskiego i Warszawskiego, na pomoc władz państwowych oraz samorządowych władz korporacyjnych, które dotąd otaczały nasze Zjazdy swym poparciem i opieką.

Mamy niepłonną nadzieję, że rzeczzone czynniki i obecnie uznają za stosowne dopomóc naszym wysiłkom, urzeczywistnianym — w wyjątkowo trudnych warunkach — dla dobra dalszego doskonalenia się prawa i ustawodawstwa Rzeczypospolitej a zwłaszcza — dla kształtowania się samodzielnego prądu myśli prawniczej polskiej, tak nieodzownego wobec krzyżujących się wpływów odmiennych.

Uprzejmie więc prosimy o zadeklarowanie na fundusz zjazdowy odpowiedniej kwoty, oraz o możliwie rychłe jej wpłacenie na konto Stałej Delegacji Zrzeszeń i Instytucyj Prawniczych w P. K. O. Nr. 18.799.

K o m u n i k a t N r. 1.

Z polecenia Przewodniczącego Wydziału Wykonawczego Warszawskiego Komitetu Współpracy, Biuro Główne komunikuje, że na czele akcji organizacyjnej III-go Zjazdu Prawników Polskich stoją następujące organa kierownicze, wykonawcze, pomocnicze i administracyjne Stałej Delegacji Zrzeszeń i Instytucyj Prawniczych R. P.:

I. Warszawski Komitet Współpracy (WKW).

Członkowie Prezydjum Stałej Delegacji: Dr. K. Lutostański, Dr. E. Stan. Rappaport, A. Bogucki, Dr. Stan. Borowski, A. Chełmoński, J. Jamontt.

Przewodniczący Stałych Komisji Rady Głównej: Dr. Wł. Sołkowski, K. Fleszyński (Zast.), K. Berezowski.

Ded. Protokółu: T. Żeńczykowski, T. Doberski.

II. Wydział Wykonawczy W. K. W. (w w WKW).

Prezydjum: Dr. E. Stan. Rappaport, K. Berezowski, A. Bogucki, Dr. Stan. Borowski.

Członkowie: Dr. C. Berezowski, Dr. R. Lemkin, Dr. R. Piotrowski, Dr. M. Potulicki, Dr. J. Sawicki, M. Siewierski, Dr. J. Wasilkowski.

Sekretarz Administracyjny: J. Przyłuski.

Red. Protokółu: Z. Kapitaniak, J. Poznański.

III. Miejscowy Komitet Organizacyjny (w Katowicach) (KOK).

Prezydjum: Dr. A. Frenzl, A. Stawarski, Dr. F. Bocheński.

Członkowie: M. Chmielewski, Dr. W. Dąbrowski, Dr. M. Dworzanski, Dr. St. Druks, L. Frenzl, Dr. St. Gronowski, A. Kieski, Dr. Wł. Kowal, Dr. Z. Lewandowski, W. Leyko, L. Mansch, Dr. T. Początek, Dr. W. Sahanek, Dr. J. Zagórowski, W. Żytomierski.

IV. Przewodnictwo obrad plenarnych i sekcyjnych (P O P, POS).

Obrady plenarne:

Przewodniczący: W. Makowski.

Sekretarz Generalny: Dr. W. Wolter.

Red. Protokołu: H. Wąsowski, St. Zawadzki.

Obrady sekcyjne:

Przewodniczący: Dr. A. Peretiatkowicz, Dr. B. Hełczyński, W. de Michelis, B. Pohorecki.

V. Komisja Rewizyjna (KR).

Dr. B. Krzyżanowski, J. Glass, J. Gumiński.

VI. Miejscowe Podkomitety Wykonawcze (P K W).

Przewodniczący: J. Parczewski (Gdynia), Dr. St. Gołąb (Kra-ków), W. Salkowski (Lublin), Dr. L. Dworzak (Lwów), St. Świder-ski (Łódź), Dr. A. Peretiatkowicz (Poznań), L. Sumorok (Wilno)

VII. Podkomisje pomocnicze w w W K W (P K P).

Przewodniczący: Dr. E. Stan. Rappaport (referatowa), K. Be-zrowski (pamiętnikowa), A. Bogucki (finansowa).

VIII. Biuro Główne w Warszawie (B G).

Kierownik: J. Przyłuski.

Referat Prasowy: M. Kulesza.

NB. Dalsze informacje osobowe (pełne listy: sprawozdawców i współsprawozdawców sekcyjnych, członków podkomisji pomocni-czych w w W K W i KOK, członków P K W, prezydjiów P O P i POS) podane zostaną we właściwym czasie w informacjach na-stępnych i, wzorem lat 1924 i 1929, w całości powtórzone w „In-formatorze III Z. P. P.", wydanym przed samym Zjazdem.

K o m u n i k a t N r . 2 .

Zgodnie z zapowiedzią w piśmie, Prezydjum Wydziału Wyko-nawczego Warszawskiego Komitetu Współpracy podaje do wiadomości wszystkich Zrzeszeń i Instytucyj, w Stałej Delegacji repre-zentowanych, wykaz ustalonych dziewięciu zagadnień dla rozważ-

nia na Zjeździe (po dwa dla Sekcyj prawa państwowego, administracyjnego i karnego oraz trzy dla Sekcji prawa prywatnego), a mianowicie:

I. Sekcja Prawa Państwowego.

1. Sejm i Senat w Konstytucji Polskiej r. 1935.
2. Zagadnienie podziału władz w prawie państwowem nowoczesnem.

II. Sekcja Prawa Administracyjnego.

1. Wytyczne dla prawa administracyjnego w Konstytucji Polskiej r. 1935.
2. Potrzeba uporządkowania i kodyfikacji prawa administracyjnego.

III. Sekcja Prawa Karnego.

1. Ustawowy a sędziowski wymiar kary.
2. Postulaty reformy procesu karnego.

IV. Sekcja Prawa Prywatnego.

1. Odpowiedzialność dziedzica za długi spadkowe.
2. Powszechność instytucji ksiąg wieczystych oraz ich uporządkowanie.
3. Kartele.

Z chwilą ogłoszenia powyższego programu prac sekcyjnych, rezerwujemy okres trzymiesięczny (do końca poświętecznego tygodnia Wielkiejnocy 1936 r.), przeznaczony na opracowywanie poszczególnych referatów indywidualnych, przyczem zwracamy się ponownie do wszystkich prawników polskich, zarówno teoretyków jak i praktyków, zarówno przedstawiciele starszego jak i -młodszego pokolenia, aby przez liczny udział w opracowywaniu referatów przyczynili się do należytego przygotowania dyskusyj sekcyjnych na samym Zjeździe. Właśnie wobec dyskusyjnego charakteru obrad zjazdowych nie należy krępować się przy opracowywaniu referatów szczególnie wysokim poziomem jego formy, zwłaszcza pod względem literackim. Niekiedy zwięzłe przedstawienie szeregu uwag i faktów z praktyki zawodowej może być dla dyskusji zjazdowej cennym przyczynkiem, To też nie krępujemy autorów referatów określeniem minimum stronicowego ich treści, natomiast prosimy o nieprzekraczanie maximum rozmiaru referatu 20 stronic pisma maszynowego, gdyż obszerniejsze opracowania, posiadające już raczej charakter studjum specjalnego, utrudniłyby ich autorom pożądane wydrukowanie referatów przed Zjazdem i uzyskanie od odnośnych

redakcyj pism prawniczych (według własnego wyboru autorów referatów) odpowiedniej, możliwie znacznej liczby odbitek.

Przypominamy skolei dalszy modus procedendi, a mianowicie powierzenie całego materiału indywidualnego referatów, dla każdego z dziewięciu zagadnień sekcyjnych, dziewięciu sprawozdawcom i dziewięciu współsprawozdawcom, którzy samodzielnie opracują rzeczowy materiał referatowy pod względem informacyjnym. Powyższe sprawozdania ogólne Wydział Wykonawczy Warszawskiego Komitetu Współpracy wydrukuje przed Zjazdem, jako materiał przygotowawczy, w postaci I tomu Pamiętnika III-go Zjazdu.

Aby umożliwić rzeczową pracę sprawozdawców i współsprawozdawców, uprzejmie prosimy o możliwie jak najnajszybsze nadesłanie referatów conajmniej w trzech odbitkach maszynowych pod adresem biura Stałej Delegacji (gmach Sądu Najwyższego, pl. Krasińskich Nr. 5).

5. TOWARZYSTWA PRAWNICZE

Koło Prawników we Włocławku.

Z inicjatywy rejenta p. Łuńskiego zawiązał się Komitet organizacyjny (pp. rejent Łuński, sędzia O. Knothe, adw. Tusiewicz), który powołał do życia „Włocławskie Koło Prawników”. Celem stowarzyszenia jest pogłębienie i szerzenie wiedzy zawodowej, rozwój życia umysłowego, kulturalnego i koleżeńskiego. Na zebranie organizacyjne przybyło 30 osób. Do zarządu zostali wybrani: rejent Łuński (przewodniczący), J. Paczowski (wiceprzewodniczący) oraz prok. A. Kwiatkowski, adw. Barcikowski, adw. Malczewski, sędzia O. Knothe i sędzia Cz. Stańczak.

6. ZWIĄZEK ADWOKATÓW POLSKICH

Zarząd Główny Związku Adwokatów Polskich w związku z zainicjowaniem przez Ministerstwo Sprawiedliwości zebrania materiałów do nowelizacji kpc, rozpiął ankietę pośród swoich oddziałów o przedłożenie projektów zmian kpc. na podstawie dotychczasowych doświadczeń w stosowaniu tej ustawy. Na podstawie otrzymanego materiału opracowany został przez adwokata T. Blumfelda ze Lwowa projekt nowelizacji kpc.

Główne tezy powyższego projektu są następujące:

1. Zastępstwo stron przez adwokatów przed sądami okręgowymi jako II instancji.
2. Zmianienie przepisów o obraniu miejsca zamieszkania.
3. Przywrócenie feryj sądowych.
4. Wprowadzenie obligatoryjnej odpowiedzi na pozew.
5. Zmiana przepisów o doręczaniu

i zaskarżaniu wyroków. 6. Unormowanie sprawy terminów do zażalenia na postanowienie wydane na rozprawie. 7. Wprowadzenie III instancji kasacyjnej w postępowaniu egzekucyjnym. 8. Urządzenie hal licytacyjnych. 9. Zniesienie ograniczeń zarządu przymusowego.

Związek Adwokatów Polskich żywi niepłonną nadzieję, że projekt Związku posłuży jako jeden z najważniejszych materiałów do nowelizacji kpc.

7. XI. MIĘDZYNARODOWY ZJAZD PSYCHOLOGICZNY

W dn. 6—12 września rb. odbędzie się w Madrycie Międzynarodowy Zjazd Psychologiczny. Protektorat oficjalnie objął nad nim Rząd Republiki Hiszpańskiej.

Kongres przewiduje możliwość trojakiego w nim uczestnictwa tj.: w charakterze członka czynnego (actif), biernego (adherent), oraz popierającego (protecteur). Czynnici uczestnicy Zjazdu mają prawo przedkładać swe referaty na Zjazd i brać udział w dyskusji, ponadto otrzymują bezpłatnie wszystkie publikacje Zjazdu. Składka zjazdowa dla członków czynnych wynosi 75 pesetas, dla ioh żon 30 pesetas.

Uczestnicy bierni Zjazdu nie mogą zabierać głosu i nie otrzymują publikacyj, mogą jednakże bywać na wszystkich posiedzeniach zjazdowych i korzystają z wszelkich ulg kolejowych, wycieczkowych itp. Składka wynosi dla nich 40 pesetas. Jako członkowie popierający mogą brać udział T-wa naukowe, Instytuty, Biblioteki, które zechcą przez udział (100 pesetas) w kosztach Zjazdu uczestniczyć a wzamian otrzymają drukowane sprawozdanie Zjazdu.

Językiem oficjalnym obrad będzie: niemiecki, angielski, hiszpański, francuski i włoski.

Towarzystwo Wagonów Sypialnych: Wagons Lits Cook oraz Narodowe Biuro Turystyczne w Madrycie zostały upoważnione do organizowania wyjazdów na zjazd jak również wycieczek po Hiszpanji. Adres biura Zjazdu: Instituto Nacional de Psicotecnia, Madrid, Alberto Aguilera 25. Wszelką korespondencję dotyczącą się Zjazdu należy tam kierować.

8. ZAGADNIENIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY PRZEDMIOTEM OBRAD NA NARADZIE GOSPODARCZEJ.

Wśród rezolucji powziętych przez Komisję II t. zw. „Komisję Obciążeń Publicznych”, wyłonioną podczas Narady Gospodarczej, znajduje się między innymi następująca uchwała: „System opłat na rzecz ubezpieczeń wypadkowych należy tak przepracować, aby skłó-

nil zakłady pracy do podjęcia energicznej akcji, mającej na celu zwiększenie bezpieczeństwa pracy, co w konsekwencji winno być jednym z elementów potaniania ubezpieczeń wypadkowych".

Powyższa rezolucja dowodzi, że nasze sfery gospodarcze rozumieją już, że jednym z najważniejszych środków, prowadzących do obniżenia t. zw. „ciężarów socjalnych" jest podjęcie akcji profilaktycznej w dziedzinie wypadkowości w przemyśle oraz, że zrealizowanie tą drogą poważnych oszczędności dla naszego życia gospodarczego, zależy przedewszystkiem od ustosunkowania się do tej sprawy samego przemysłu.

W toku dyskusji, jaka toczyła się nad powyższem zagadnieniem wysunięta została również teza, że nie mniejsze znaczenie dla zmniejszenia obciążeń społecznych posiada profilaktyka w dziedzinie chorobowości, wynikającej z niedostatecznych warunków higienicznych, w jakich pracują robotnicy w wielu naszych zakładach przemysłowych.

Z tezą tą wszyscy uczestnicy komisji zgodzili się, należy więc żałować, iż została ona pominięta w ostatecznych rezolucjach złożonych prezydjum Narady Gospodarczej.

9. FUNDUSZ WYDAWNICZY „RUCHU"

Na fundusz wydawniczy „Ruchu" złożyli:

Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie	1 000,00 zł
J. Kożuchowski, wiceprezes	95,80 „
Dr. M. Skórny	50,00 „

Zwracamy się do wszystkich przyjaciół naszego pisma z usilną prośbą o poparcie przez pozyskiwanie nowych prenumeratorów jak również przez zasilanie „Funduszu Wydawniczego". Wszelkie kwoty składane na fundusz wydawniczy „Ruchu" (P. K. O. 201 346) będą na tem miejscu ogłaszane.